

լէթերինն վերեւեւերի ճեղակալաւ ի-
շին նէ նէթիճէ արեւադը . Իքնեւիսի,
Իսթիգրազ մատտեւինն նէթիճէսիյէ
Բուսիանն պու պապտէ տէ վերտիլի
նոթանն նէթիճէսի . վէ իւշիւննիւ-
սիւ, Եունան հուսուսու մէսէլէսի
տիր :

Պալաւնարն կերէք տէվէթի Օս-
մանիէ վէ կերէք Էվրոքս մէնաֆիլինի
մուհաֆազա իշին ատէթա միւհէթմ
պիր գալէ օլտուղունու, վէ իսթան-
պօլա Պալաւնարն պալազա սիքէր օ-
լաւազ . պիր մահալ պուլունմաղընը
տէֆաթլէ պէտան իթտիկիմիդտէն,
Թէքրարա հաճէթ կէօրմէյիլ : Պալ-
գանտա Օսմանը ասքէրի տուրտու-
րուլմաղա տա, պու միւհէթմ գա-
լէայի Թապիիէ տէ Պուլղարարա
պրազըրա, Պէրլին մուհէտէսինն
հիշ պիր հիւքմի օլմաղա, Էրնէ Ա-
յիսթէֆանօս մուհէտէսի ինքա ի-
տիլմիշ օլաւազ տըր :

Բուսիանն պու պապտէ Էվրոքս
տէվէթլէրինն պիր նօթա կէօնտէր-
տիկինտէն պէր իսյը վազթ կէյտիկի
հալտէ, Էվրոքս տէվէթլէրի հալէա
պիր ճեղակալ վիրմէտիլէր : Չանն իտէ-
րիլ քի, հիշ պիր տէվէթ Պէրլին մու-
հէտէսինն պու հիւքմի պօղմազ-
Իսթմէսէսէք, տիր : Հէլէ զարպ
տէվէթլէրի, Էրնէ ինկիլթէրա վէ
Յրանսանն պու հիւքմի վազթ
րազը օլմաղաւազալարը շիւպհիւք
տիր, Հաթթա Պալալ Ալիյէ պու պա-
պտէ նիհանէթ տէրեճէք գատար մու-
գալմէթ իտէճէքլէրինն պէտան իթ-
միշլէր տիր : Ավսթրիա իլէ իթալիանն
տա պու պապտէ ինկիլթէրա վէ Յը-
րանսանն ուեւաւազալարն տա շիւպհիւք
տիր : Ալմանիանն տա քէնտի
բայթաթլէրն տա ագա օլունուկ հա-
լէա միւքէքլէրի գուրուլմաղա պիր
մուհէտէսինն պէօյլէ միւհիմ պիր
պէնտիլինն պօղալմաղա ինկա կէօս-
թէմէսէսէյի մէմուլ տուր :

Իսթիգրազ հազգընտա բրէնս Լօ-
պանօֆուն Պապ Նիկիէ վերտիլի բը-
րօթէսթօ գըլըզը նօթանն բօլթի-
գաւա թէալլիւգիւ օլուկ, խուսուսիյէ
Եարգաւ Բուսիա իլէ զարպ տէվէթլէրի
պէնտիլինն օլան էսիլ ինկապէթի ուլան .
տըրտըրն տան, պու նօթանն էհէմ
միւքէթի բէք պէօյլէ տիր : Պու մէ-
սէլէ տէ Պալաւն մէսէլէսի կիպի, տօղ-
րուսանն տօղրուսա Պապ Ալիյէ այիտ
իսէ տէ, Էվրոքսա վէ խուսուսիյէ
զարպ տէվէթլէրինն տէ րաճի օլուր
ճիհէթի վար տըր :

Պու բրօթէսթօ տա ճեղակալն Պապ
Ալիին վերտիլի նօթա տա բրէնս
Լօպանօֆ պիր ճեղակալմէ Էրազը
Պապ Ալիյէ վիրմէք իւզըն իմիշ .
պու ճեղակալմէսինն Բուսիանն
պու մէսէլէտէ Թուլթաւաղը մէս-
լէք անլալաւազ տըր . մէհմուլ ի-
տէրիլ քի, Բուսիա, տէվէթի Ալիյէ
հազգընտա նաֆի օլուկ, քէնտիլինն
տէ հիշ պիր մաղարաթը օլմաղա
պէօյլէ պիր իշէ միւհանաթ իթմէ-
նէքէք, վէ Եարգ մէսէլէսի հազգըն-
տա քէնտիլինն իսնատ օլունան մազ-
սէտլէրի պէօյլէ պիր հարէքթիլէ
Թաստիգ իթմէնէքէք տիր :

Չիւնքի Բուսիա իտտաւաղն տան
վազ կէյմէյիլ տէ, բրօթէսթօսունտա
Իսրար իթսէ պիլէ, իսթիգրազ մատ-
տէսի Յրանսա վէ ինկիլթէրանն բօ-
լթիլիկա վէ մէնաֆիլինն մուլաֆըզ օլ-
տուղու հալտէ, իսթիգրազ ագա օ-
լունուկ, Բուսիանն բօթէսթօսու սէ-
մէրէսիլ գալաւազ տըր . Բուսիանն,
մուլաֆիլինն տէրէճէյի նիհանէ-
թէ գատար սիւրիւկ, ինկիլթէրա
վէ Յրանսա կիպի իթի պէօյլէ տէվ-
լէթլէ մուհաւաղալէ կերէնէպիլէնն

մէմուլ վէ միւլթէսալվէր տէյիլ տիր :
Պինանն ալէյ, զարպ տէվէթլէրի
կերէք Պալաւն վէ կերէք իսթիգրազ
մէսէլէսինն իսրար իտէրէրա, հիշ
շիւպհիւք քի, Բուսիանն նօթա-
լարը հիշ պիր իշէ Էրաւմաղա, Բէթ-
րըսպուրկ գապիլէթօսու միւտտա-
լարն տան վազ կէյմէքէ մէհպուր օ-
լաւազ տըր :

Եունան մէսէլէսինն կէլիննէ, Բրէ-
վէգաւաղի գօմիսիօն Պապ Ալիտէն
Մուլթար բաշայա վիրիլէնէքթալիմա-
թա մուլթաղըր օլուկ, Պապ Ալի տէ
պու պապտէ վիրէճէյի Թալիմաթա,
Էրնէ Եունան նէ գատար Էրէ վեր-
լիկ, Դուսուտ նէրէքէ գատար Թէվ-
սիլ լաղըմ կէլիննէ գատար վիր-
միշ, վէ հաթթա պու պապտէք ի-
րաւէյի սէնիէ տէ Թալիմազ պու-
Էրուլմուլ իսէ տէ, Էլան Թալիմաթ
Մուլթար բաշայա կէօնտէրիլմէտի-
կինտէն, Բրէվէգա գօմիսիօն Էրնէ-
տէն միւլաղըրա պաշայալմաղը տըր :

Պապ Ալիին Մուլթար բաշայա
Թալիմաթ կէօնտէրմէք իլին, Էվրո-
քս տէվէթլէրինն կէօնտէրտիլի նօ-
թանն ճեղակալ պէքլէտիլի մէրվի
իսէ տէ, պաղը զաղէթալարա Պապ
Ալիին Էվրոքս տէվէթլէրինն պու
պապտէ նօթա կէօնտէրմէտիլինն պէ-
տան իտիեօրար :

Պապ Ալիին Էվրոքս տէվէթլէ-
րինն նօթա կէօնտէրտիլի խապէրի
սահիհ օլմաղալը հալտէ, Էվրոքս տէվ-
լէթլէրինն Պապ Ալի Թաւաֆընտան
Եունանն թէրքի թէնսիկ օլունան
մահէլլէրի ալ կէօրմէլէրի խապէրի տէ
սահիհ օլմաղաւազ տըր :

Ալիինտան ալէնն խապէրլէր,
Եունանն Պէրլին գօնկրէսինն օն իւ-
շիւննիւ բրօթօղօլունտա կէօնտէրլէն
հուսուսուսան վազ կէյմէքէնէկինն իտ-
տա իտէրէք, Եունանն, ինկա ի-
տէրսէ, մուհաւաղէ իթմէլէ հաղըր
կէօնտէրմէք իսթիեօրար . վէ Ալիին
զաղէթալար բրօթօղօլտա կէօնտէրի-
լէն Գալաւաղա վէ Սալաւաղա նէհիւ-
րիլն տէ գանաթ իթմէլէյի, Էրէր
ճիհէթլինտէն հուսուսուսու Ալ Սարան-
տաւա, վէթէսալա ճիհէթլինտէն Դա-
թէրինտա գատար չըգարմաւա չա-
լըքէրար իսէ տէ, նիհանէթ Եուն-
անն տէվէթի Օսմանիէսինն վիրէ-
նէկիլլէ գանաթ իտէճէլի մէհմուլ
տուր . չիւնքի օնտան զիւտաթ իսթի-
մէքէ տէ պիր հազգ վէ սէլահիէթի
Էրօք տուր :

ԷՆՍԼԷԹՏԷ ՍՈՒՅԻ ԻՍՄԻԷ

Ատանա վալիսի Չիա բաշանն սու-
յի իտարէսի հազգընտա Ատանտան
Մէսէնէքաւ Էրազըմը օլան մէքթուկ-
տան միւլթալիլէ տիր :

«Հէր քէ» իգրար իտիեօր քի Ա-
տանա Էրազըմի, չիմտիլի կիպի հիշ
պիր վազթ սույի իտարէ Թահթընտա
պուլունմաղը տըր . վէ հիւքմի —
էկէր պէօյլէ պիր իտարէնէ հիւքմի-
մէթ իսթի վիրիլէպիլի իսէ — Էրաւմա
վէ հաւաղալը միրէնէ սույի իսթիմա-
լաթտան պաղապիր շէյ տէյիլ տիր
Վուգու պուլան իշթիքալարա պա-
ղըլըրա, վալիտէն պաշայալարա թա-
նն տալի գապիլիլէ վարնէպիլիլէ
մէմուլինն տէվէթ, Էհալիլի, պիր Թա-
ղըմ վիրիլիլէր ալարազ խաղապ իթ-
մէքէնն պաղապիր շէյ տիւլիլմէ-
Էրուլար, մէմուլարն իրթիքաւաղ
տէրէնէյի նիհանէք վարմը օլուկ,
ալըգտան ալըղա վէ ասլա ուլթանմա-
Էրաւաղ ըլլալթ ալմաղա տըրար :
Մահէմէտէս պիլէ ըլլալթ վէրլիլ-
տիքէն հիշ պիր իշ կէօրիլմէքէր :
Հայտուսուք վէ գալթը նուֆունա
կէլիննէ, հէման հէր-կիւն Էրալէթին

հէր Թարաֆընտա խըսըղըզ վուգու
պուլմաղա, աւամ Էօլտիլիլմէք-
տէ տիր . շէօյլէք պիր աւամ կիւն-
տիւզ վազթի պիլէ սօգաղարտա կէզ-
մէյէ ճէսարէթ իտէմէքէք տիր :

«Էվլէլիսի կիւն պիր ինկիլիլ սէյ-
Էրա, Ատանա ճիւլարն տա ալապ իլէ
կիթմէքտէ իտէն, խըսըղար մէր-
գուլու սօյմուլար տըր : Ատանանն
գապիլիլէ Էրազըմը Եւպան աղա-
նն խըսըղարա տալիլ օլտուղու գանն
օլունուսու :

«Պու միլքին պաղնա պու գատար
ֆէլաքէթլէր կէլիլսի, վէ Էհալիլիսին
ալիլէաղը պօղլմաղա, վէ ֆաղըր
հալ ու սէֆալէթ տիւլար ըլմաղ իշ-
թէ պու կիպի իտարէ Էրազըմէն տիր»

ՊՈՒԼԼԱՐԻՍՈՒՆ

ԳՆԵՆՈՒՆԻ ԷՍՍՈՒՍԻ

(Տիւնքի նիւսիլմիդտէն պաղըյէ)

34. — Միլլէթ մէհիսի, իմարէթին
վարիտաթընտան բրէնսէ պաղը իգ-
րաւար իտէպիլիլ :

35. — . . . (Պու պէնտի տալիլ Թալ-
մըսն մուլթարիլ Թէպիլիլ իլլէմէմիշ
տիր) :

36. — Պուլղար իմարէթինն մէզ-
հէպի, շարգ այիլիլ իւզըն Խիսթիւն
օրթօտօքս մէզհէպի տիր :

37. — Պուլղար բրէնս վէ ֆալիլ-
Էրա օրթօտօքս մէզհէպիտէն օլմա-
Էրա մէհպուր տուրար : Անազ ինթի-
խապ օլունաւազ պիրինն բրէնս,
պաղապիր մէզհէպիտէն օլուր իսէ,
միւլարիլլէյի միւլթէսն Թուլթուկալի-
լէնէք տիր :

38. — Պուլղար մէզհէպի, Պուլղար
քիլիսէսինն իլլիսի աղէմիլինն իտա-
րէյի ըրհանիլէսի ալթընա վաղ օ-
լունմուլ տուր : Պու սուրէթլէ հիւքմի-
մէթլին մէնսուկ օլտուղու քիլիսէ,
մէզհէպի քաւաֆէյի ագալիլ ճի-
հէթլիլլէ օլան միւլթաւաղալը մուհա-
ֆաղա իտէր :

39. — Օրթօտօքս մէզհէպիտէն մէն-
սուկ օլմաղա Խիսթիւնալար վէ զալ-
ըր Խիսթիւն օլանլար, Պուլղարիս-
թան իմարէթիլ Թէպաւաղն տան օլա-
լար տա օլմաւաղա տա, քէզալիլ մու-
վազալթէն իմարէթ տալիլիլտէ իս-
քան իտէն էհանէպիլիլ, այիլլէրինն
ուսուլի, իմարէթին գանուլարն
մուլալիլ օլմաղալը, Թէքմիլ պիր
հուրիլլէթի ըրհանիլլէ իլլէ միւլթէ-
լէթ տիր :

40. — Խուսուսի պիր Թէքէհիլիլ
իման իլլէ հիշ քիմէ գալիլիլն ալ-
քաւաղն խարիլինն չըգաւաղ :

41. — Տիլլէր Խիսթիւն այիլլէրի-
նիլ վէ Խիսթիւն օլմաւաղալը ու-
մուլը ըրհանիլլէրի, մէզհիլիլնա-
ղըրնն նէզարէթիլ Թահթընտա պու-
լունան քէնտի հիւքմիմաղը ըրհա-
նիլլէրի մարիլլէթլիլլէ, վէ պու խու-
սուսա օլան նիլաւաղա ալքաւաղն-
ճա ըրլլէթ վէ Թէպիլլէ իտիլլէնէք
տիր :

42. — Պուլղարիսթան իմարէթի,
Դանուսու Էսապի մուհիլիլնէ նէշր օ-
լունմուլ օլան գալիլիլն մալսուսէ
իլլէ իտարէ օլունաւաղ տըր :

43. — Մէհիսի միլլի Թարաֆընտան
Թէքէքլէր վէ Թաստիգ օլունմա-
ղալա, հիշ պիր գանուս մէրիլ իւլ-
իճրա օլմաղա, չիւնքի հէր պիր գա-
նուսու մանէպիլ սահիհէսինն թէր-
նէմէ իթմէք հազգը, մէհիլիլ մէզ-
քիլիլլէ այիլ տիր :

44. — Մէհիլիլ միլլի Թարաֆընտան
Թաստիգ օլունան գանուլար, իմա-
լալիլմէք իւզըն բրէնսէ աղը օլունու-
լար :

45. — Բրէնսին Թաստիգիլլէնն օն-

րա, գանուլար Թէքմիլլէն նէշր ու ի-
լան իտիլլէնէք տիրլէր :

46. — Խիսթիլլէ, տալիլիլ վէ խարի-
լի մուլթաւաղալար Թահթընտա պու-
լունտուղունտա, բրէնս, վուգուլաթ-
լարն էօնիլիլ ալմաղ իւզըն, վիւքէ-
լաւնն ինկիլմաղը իլլէ իլլէ, պիլ
հիլմէ Թէպալիլիլ լաղըմէյի իթթի-
խաղ իտէպիլիլ . անազ պու Թէպ-
պիրլէր Միլլէթ մէհիլիլ Թարաֆընտան
տալիլ Թաստիգ օլունմաղ իւզըն, մէհ-
իլիլ մէզքիլիլ իլլէ իթթիլմալինն աղը
օլունաւաղալար տըր :

47. — Պունտան Էվլէլլէ Թէպալի-
լի խուսուսիլլէն հիշ պիրի, իմարէ-
թին վերիլլէրինն խալէ կէթիլլէնէք :

48. — Նէշր օլունմուլ օլան պիր գա-
նուսու, Դանուսու Էսապի ալքաւաղ-
նա մուլթալը օլուկ օլմաղալընը,
Էրալլէր Միլլէթ մէհիլիլ գալարալա-
տըրալիլիլ :

49. — Երալլէր հիւքմիլլէ ինքա-
լիլ, գալիլիլն ինքալիլ գօյմաղ վա-
ղիլլէրինն հայիլ տիր :

50. — Հիւքմիլլէն էմաղը, իմա-
րէթէ այիլ օլուկ, բրէնսին էմաղը
մէզքիլլէյի գուլանմաւա հազգը Էրօք-
տուր :

51. — Հիւքմիլլէն էմաղըն տա-
լիլ օլան քաւաֆէյի Թէպալիլ, պիր
գանուսանիլ մալսուս իլլէ Թանգիմ
իտիլլէնէք տիր :

52. — Հիւքմիլլէն էմաղը պիր
նաղըր մարիլլէթլիլ իտարէ գըլընա-
ճաղ տըր :

53. — Պուլղարիսթանտա տօղան վէ
էհանէպի Թէպալիլիլ ալթընա պու-
լունմաղա քաւաֆէյի իլլէնա, Պուլ-
ղար Թէպալիլ տըրար :

54. — Միլլէթ մէհիլիլինն վէ հիւ-
քմիլլէ մէհիլիլինն ինքաւաղա, էհ-
նէպիլլէ շէհիլիլ օլալիլիլլէր :

55. — Հէր Թէպալիլ, Թանգիմ օլու-
նաւաղ պիր գանուսանիլ մալսուս
մուհիլիլնէ, մալլուկ օլան միւլտ-
տէթ տէ օլտուտա խըղմէթ իթթիլ-
տէն սօնրա, շէհիլիլիլ հուգուգուն-
տան վաղ կէյնէպիլիլ :

56. — Գաւաֆէյի Պուլղարար գա-
նուս հուգուգունտա միւլթալիլ տիրլէր :

57. — Երալլէր իմարէթին շէհիլիլ-
լէրի հուգուգը բօլթիլլէրինն մաղ-
հար օլուկ, ֆաղաթ ումուլ էհալիլի
սայիլլէ, գալիլինն իլլէ վաղ իտիլմիշ
օլան հուգուգու միլթիլլէնէ մալիլ
տիրլէր :

58. — Բէզալիլ օլիս նիլաւաղալիլլէրի
իմարէթ տէ սաքին պիլ ճիլլէ էհալիլ
իլլէ մէհպուր իւլ ինքա տըրար :

59. — Մէհիլլէր քաւաֆէյի էմ-
լաղը զալը մէնգուլիլ, նիլաւաղ
մահէլլէնէ Թապիլ տիր :

60. — Տիլլէր քաւաֆէյի ճիլլէթլէր-
տէ, Թէպալիլ էհանէպիլինն վաղիլ-
թի, գալիլինն մալսուս իլլէ մու-
ղարէր տիր :

61. — Երալլէր Պուլղար Թէպալիլ-
թինն պուլունմաղա, խըմէթը միւ-
քիլլէ վէ Խալսուտ ալքիլիլլէնէ իս-
թիլտամ օլունալիլիլլէր :

62. — Էհանէպի Թէպալիլ, անազ
միլլէթ մէհիլիլինն ինքաւաղա մէզ-
քիլլէր մէմուլիլլէթլէրտէ իսթիլտամ
օլունալիլիլլէր :

63. — Էմաղ հուգուգու աւալմ
իւլ ֆէսիլ տիր :

64. — Եւ Էրա շալա էմաղը-
նն ճէպըն գալթը, մէնֆալթը ու-
մուլիլլէրի մուհիլլէ պիր սէպէպիլ,
վէ հազգը Թալիլիլ Թէքէթիլլէ ի-
տիլլէրէ ինքա օլունալիլիլլէր : Պու Էր-
ալ պիր մուլթալլէրի Թանգիմ իթմէք-
լիլ սուրէթլիլ, պիր նիլաւաղալիլ մալ-
սուս իլլէ գալարալալարըլաւաղ տըր :

(Տէվալիլ)

